

Institute for Research in School Education
Masaryk University, Brno, Czech Republic

Kabinet informačních studií a knihovnictví, FF MU
11. 11. 2014

Výzkum strategií učení se cizímu jazyku a výsledků vzdělávání: Analýza shluků a sekvencí strategií u žáků 9. ročníku

Kateřina Vlčková, Karolína Pešková
Institut výzkumu školního vzdělávání
Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity

Spolupracovníci: Klára Kostková, Miroslav Janík, Kateřina Švejdíková
(na mateřské: Jarmila Bradová, Veronika Najvarová, Marie Doskočilová)

Projekt GA ČR GAP407/12/0432

Strategie učení se cizímu jazyku a výsledky vzdělávání: Analýza shluků a sekvencí strategií

Východisko výzkumného projektu

CERMAT (2011): více než třetina žáků nedosahovala po 11 letech učení se angličtině požadované úrovně pro daný stupeň vzdělávání (tj. B1, B2 dle SERR) snížené na 40 %.

Příčinu lze vidět v kombinaci různých faktorů

- charakteristiky žáků (učební a výkonová motivace, strategie učení), kvalita výuky a další sociální faktory

Náš výzkum je zaměřen na

- strategie u řečových dovedností (čtení, psaní, mluvení a poslechu)
- v kontextu dalších proměnných (motivace, styl učení, vliv učitele aj.)

V souladu se současnými zjištěními (Artelt, 2000) sledujeme strategie v konkrétních situacích (nikoli obecně)

- s cílem lépe měřit vazbu strategií na vzdělávací výsledky.

Koncept strategií učení

- **soubory postupů** používaných k usnadnění **získávání, zapamatování, znovu vybavení a používání informací** (Rubin, 1975)
- „postupy většího rozsahu, jimiž žák uskutečňuje svébytným způsobem určitý **plán** při řešení úlohy, chce něčeho dosáhnout a něčeho jiného se zase vyvarovat“ (Mareš 1998, s. 58)
- liší se **mírou uvědomění**, plánování, kontroly (Cohen, Macaro, 2006)
- vyskytují se ve shlucích a řetězcích => důležitá je orchestrace strategií pro efektivní učení (Cohen, Macaro, 2007)

Žákovské strategie (Cohen, 2007)

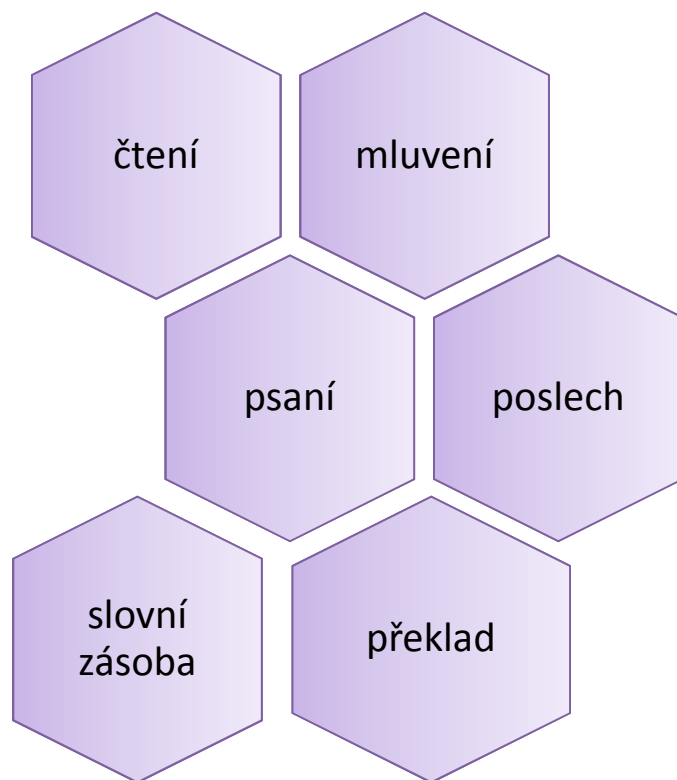
- širší koncept zahrnující komunikační strategie, strategie řešení testových úloh, strategie učení,...

Související koncepty

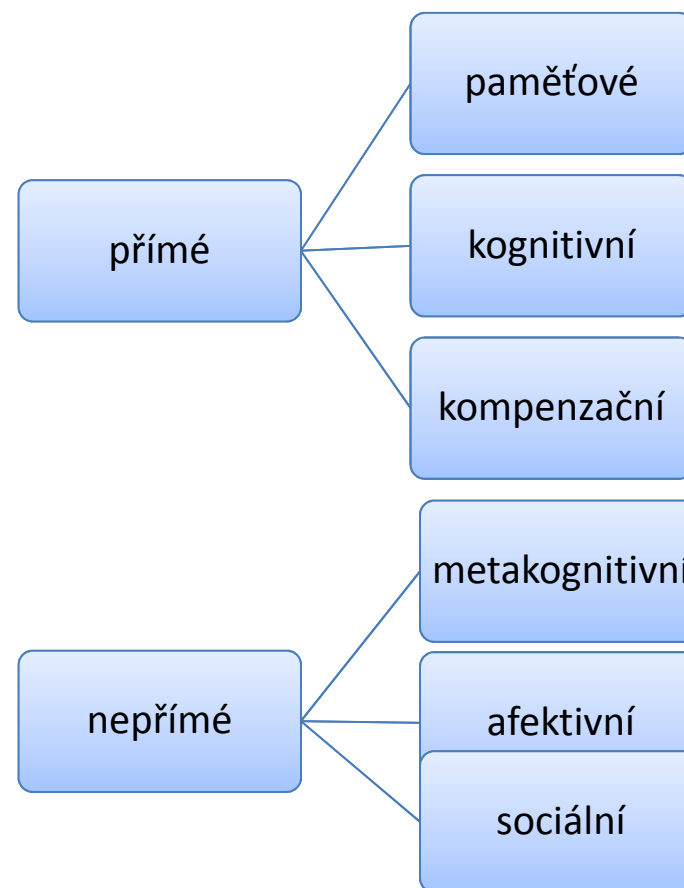
- kognitivní styl, styl učení
- přístupy k učení
- techniky/taktiky učení
- autoregulace, autonomní učení, sebeřízení

Klasifikace strategií učení cizímu jazyku

Řečové dovednosti a jazykové prostředky (Cohen, Weaver, 2006)

Funkce v procesu zpracování informací (Oxford, 1990)

Vztah strategií učení a výsledků vzdělávání

Strategie učení = cíl a výsledek vzdělávání, mediátor a prediktor výsledků současně

Ukazují se pouze **slabé vztahy mezi používáním strategií a vzdělávacími výsledky** (Artelt, 2000)

- zejména pokud jsou strategie měřeny obecnými dotazníky (někdy i abstrahují od vyuč. předmětu)
- Lepší výsledky při měření blízkém situace, úkolu – ale nejde pak generalizovat
- Lepší výsledky v experimentech nebo intervenčních studiích

Problémem je operacionalizace konceptů

- **výsledků vzdělávání a jejich indikátory**

- známka, test, úspěšnost řešení úkolu (myšlení nahlas – narušuje, zpomaluje řešení úkolu)
- na operacionalizaci závisí zjišťované vztahy

- **používání strategií učení**

- deklarovaná míra používání, nereflektuje se kvalita a skutečné používání, retrospekce nespolehlivá zejména u mladších žáků

Design výzkumného projektu

Cílem našeho výzkumu v projektu bylo

- zjistit typické sekvence a shluky strategií učení se angličtině
- ve vazbě na úspěšnost řešení jazykových úloh
- na konci základního vzdělávání

Metody

- Standardizovaný jazykový test KET (A2), 10 úloh
 - Videonahrávky úkolu na mluvení, psaný test z úkolu na psaní
- Písemné popisy používání strategií u testových úloh KET
 - Bublinové schéma (templates)
- Dotazníky pro žáky
 - Strategie učení, styl učení, výkonová a učební motivace, zájem o předmět, demografický
- Dotazník pro učitele
 - Podpora strategií
- Kontextové informace z různých zdrojů (dokumenty, interview)
 - O škole, učiteli, třídě, učebnici, žácích atd.

Sběr dat

2 pilotní studie vždy na jednom žákovi (hoch, dívka)

- Náhodný výběr škol z rejstříku škol
- Oslovení škol – ředitelů mailem
- Následný telefonát řediteli
- Pokud souhlasili kontakt na učitele AJ
- Celkový čas na žáka 2,5 vyučovací hodiny
- Bylo možné rozdělit do měsíce až dvou (květen, červen)
 - Žáci 9. ročníků po přijímacím řízení na SŠ
- Úkol KET 9 a 10 na mluvení zadával výzkumník, pak dotazník demografický, na motivaci a další nástroje
- Zbytek zadával učitel a zaslal poštou, dal na vrátnici či jsme si to vyzvedli

- Standardizovaný jazykový test KET
 - *Key English Test* (úroveň A1)
 - ESOL Examinations
- Poslechový úkol 6

KET for Schools (2008).
 Cambridge: British Council,
 University of Cambridge.

ÚKOL 6 (poslech)

Jméno:

Třída:

Uslyšet dva krátké rozhovory.
 Každý rozhovor uslyšet dvakrát.
 Ke každému rozhovoru je jedna otázka.
 Označ křížkem správnou odpověď.

Příklad:

0 How many people were at the meeting?

3	13	30
A ☐	B ☐	C ☒

Poslech č. 4: How much is a ticket for tonight's match?

£3.50	£6	£10
A ☐	B ☐	C ☐

Poslech č. 3: Which is the boy's brother?

		
A ☐	B ☐	C ☐

Na tomto úkolu jsem pracoval/a zhruba minut.

Techniky sběru dat: KET test

Úkol 7 (poslech)

Jméno:

Třída:

Poslechněte si, jak Amy vypráví svému otci o svém nakupování.
Co si ona a její kamarádi koupili?

K otázkám 1-5 napiš písmeno A-H vedle každé z osob.
Rozhovor uslyšíš dvakrát.

Příklad:

☐ Amy

H

People

1. Alison	☐
2. Helen	☐
3. Lucy	☐
4. Kerry	☐
5. Jo	☐

Things they bought

A	CD
B	magazine
C	mobile phone
D	picture
E	shoes
F	suitcase
G	sweater
H	video

Na tomto úkolu jsem pracoval/a zhruba minut.

ÚKOL 8 (poslech)

Jméno:

Třída:

Uslyšíš ženu, která se ptá na lístky do divadla.

Poslechni si rozhovor a vyplň otázky 1-5.
Rozhovor uslyšíš dvakrát.

Theatre Tickets

Name of theatre:

Queen's

There are tickets for show on:

1. evening

Price for one ticket:

2. £

Get tickets from ticket office in:

3. Road

Show starts at:

4. p.m.

Bus number:

5.

Na tomto úkolu jsem pracoval/a zhruba minut.

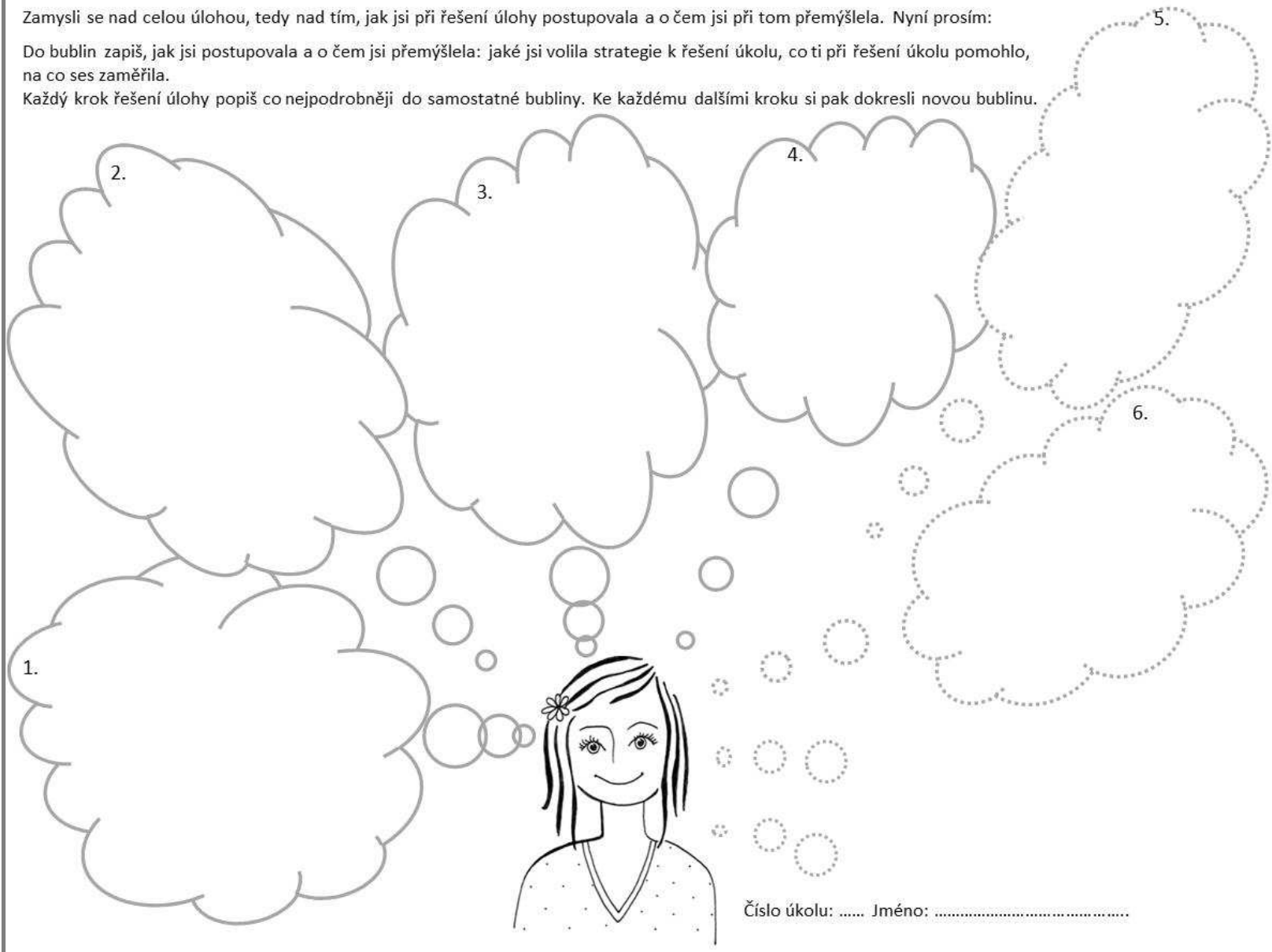
Techniky sběru dat: komiksová šablona

komiksově
šablony pro
myšlenkové
postupy

Zamysli se nad celou úlohou, tedy nad tím, jak jsi při řešení úlohy postupovala a o čem jsi při tom přemýšlela. Nyní prosím:

Do bublin napiš, jak jsi postupovala a o čem jsi přemýšlela: jaké jsi volila strategie k řešení úkolu, co ti při řešení úkolu pomohlo, na co ses zaměřila.

Každý krok řešení úlohy popiš co nejpodrobněji do samostatné bubliny. Ke každému dalšímu kroku si pak dokresli novou bublinu.

1. 2. 3. 4. 5. 6.

Číslo úkolu: Jméno:

Celý projekt

Základní soubor

Náhodný výběr na úrovni školy
Úplný výběr na úrovni třídy a žáků
Jihomoravský kraj
9. ročník ZŠ

Výběrový soubor

Osloveno 26 škol, 17 ve výzkumu
25 tříd
462 žáků
19 učitelů (s odpověďmi)

Výběr pro kvalitativní analýzu

KET skóre celkové (70 % úspěšnost),
bez limitu ve 4 řečových
dovednostech
a jednotlivých úlohách

Úplná data (komplet vyplněné KET
úlohy a kompletní ostatní nástroje)

79 žáků

> 70% skóre KET úspěšní vs.
neúspěšní < 70 % skóre KET

Příprava dat pro zpracování

- Přepis dat do matice v Excelu (vše, i templates)
- Sloučení matic za jednotlivé školy a kontrola dat pomocí četností a kódů
- Doplnění chybějících dat, oprava chybných dat (dohledání v tištěných listech)
- Problém: v rychlosti jsme některé údaje neposbírali kompletně (typ učebnice, SPU, který učitel má kterou jazykovou skupinu)
- Přepólování kódů
- Ověřování struktury dotazníkových dat dle teorie
 - konfirmatorní faktorová analýza, výpočet reliability škál
- Hodnocení KET
 - shoda našeho hodnotitele s testerkou u psaní a mluvení
 - hodnocení 1-0, součet skóre z úkolů do dovedností
- Deskripce – popis vzorku

KET test

- Analýza testu: reliabilita, obtížnost testu, obtížnost úlohy, položková analýza
- Shoda posuzovatelů u úkolů na psaní a mluvení
- Cíl: odlišit žáky s nízkým a vysokým skóre
- Celkové skóre, skóre za řečové dovednosti, skóre za úkol

Komiksově šablony

- Kódování s kategoriálním systémem na žákovské strategie
- Induktivní i deduktivní (z teorie a dat)
- Shoda kódovatelů pro každý KET úkol (2 kódovatelé)
- Cíl: identifikovat shluky a sekvence strategií

Kategoriální systém pro řečové dovednosti

Receptivní dovednosti

Strategie poslechu
Strategie čtení

Produktivní dovednosti

Strategie mluvení
Strategie psaní

- Vycházíme z klasifikace **Bimmela a Rampillonové (1996)**
 - založené na odlišování strategií před, během a po řešení úkolu
- Sladění kódovacích systémů pro 4 dovednosti
- Rozšiřující kategorie:
 - subjektivní hodnocení úkolu a problémy s úkolem
 - ostatní

Kategoriální systém pro poslechové strategie

fáze	typ poslechu	strategie		popis strategie
1. před poslechem (přípravná fáze)		1.1 identifikace a uvědomění si cíle poslechového úkolu		žák se zamýšlí nad tím, na co se má soustředit, co by měl zjistit, jaké informace získat apod., (nejedná se o „přečetl jsem si zadání“)
		1.2 aktivizace kontextových a jazykových znalostí a zkušeností		přístup <u>top down</u> ; brainstorming; co žák již o daném tématu ví, představí si situaci
		1.3 formulace hypotéz a očekávání od obsahu poslechového textu		žák vytváří hypotézy o obsahu poslechu (např. za pomoci vět, které má doplnit)
		1.4 čtení textu/vět v rámci úkolu a/nebo prohlížení obrázků – příprava na poslech	1.4.1 čtení textu/vět v rámci úkolu, prohlížení obrázků před prvním poslechem, příprava na poslech	žák si přečte věty, které má doplnit, přečte si příklad a/nebo si prohlédne doprovodné obrázky
			1.4.2 čtení textu/vět v rámci úkolu, prohlížení obrázků před druhým poslechem, příprava na poslech	
		1.5 překlad textu (vět v rámci úkolu)		žák si přeloží věty, které má doplnit

2. během poslechu	globální poslech	2.1re soustředění se na hlavní myšlenky poslechového textu (obecné informace)	2.1.1 soustředění se na hlavní myšlenky u prvního poslechu	žák zjišťuje, co je tématem poslechového textu	
			2.1.2 soustředění se na hlavní myšlenky u druhého poslechu		
	selektivní poslech	2.2re zaměření se na potřebné informace (specifické informace), pokud se jedná o formu, píšeme do <u>mema</u>	2.2.1 zaměření se na potřebné informace u prvního poslechu	žák se soustředí na určité informace, které potřebuje k vyřešení úkolu (např. pro doplnění vět)	
			2.2.2 zaměření se na potřebné informace u druhého poslechu		
	detailní poslech	2.3re poslech s cílem detailního pochopení obsahu celého poslechového textu	2.3.1 poslech s cílem pochopení obsahu celého poslechového textu během prvního poslechu	žák se snaží detailně porozumět, soustřeďuje se na vše	
			2.3.2 poslech s cílem obsahu celého poslechového textu během druhého poslechu		
	nediferencovaný poslech	2.4 (žáky nediferencovaný) poslech	2.4.1 (nediferencovaný) první poslech	žák (pečlivě) poslouchá poslechový text; není zřejmé, zda se jedná o globální, selektivní, detailní poslech	
			2.4.2 (nediferencovaný) druhý poslech		
		2.5re ověření správnosti prvotních hypotéz o obsahu poslechového textu	2.5.1 ověření správnosti prvotních hypotéz u prvního poslechu	žák kontroluje, nakolik se jeho prvotní hypotézy (před poslechem) shodují s obsahem poslechového textu	
			2.5.2 ověření správnosti prvotních hypotéz u druhého poslechu		
		2.6re souběžně poslech a písemné odpovídání	2.6.1 souběžně první poslech a odpovídání	žák zároveň poslouchá a doplňuje odpovědi	
			2.6.2 souběžně druhý poslech a odpovídání (<i>dát do mema, když by prvně žák neměl nic</i>)		
	2.11 překlad poslechového textu	2.11.1 poslech a překlad celého poslechového textu	2.11.1.1 překlad poslechového textu během prvního poslechu	žák si během poslechu v hlavě překládá poslechový text, který slyší	
			2.11.1.2 překlad poslechového textu během druhého poslechu		
		2.11.2 poslech a překlad vybraných slovíček, frází či vět	2.11.2.1 překlad vybraných slovíček, frází či vět během prvního poslechu	žák si během poslechu přeloží důležitá slovíčka nebo věty	
			2.11.2.2 překlad vybraných slovíček, frází či vět během druhého poslechu		
	2.12re dělání si poznámek během poslechu	2.12.1 dělání si poznámek během prvního poslechu	žák si zaznamenává (hlavní) body poslechového textu		
		2.12.2 dělání si poznámek během druhého poslechu			
	2.14re kontrola a/nebo doplnění odpovědí při druhém poslechu	2.14.1 kontrola a oprava odpovědí	žák se při druhém poslechu zaměřuje na odpovědi, které mu chybí a/nebo kontroluje ty, které už má		
		2.14.2 doplnění odpovědí			

Kategoriální systém pro poslechové strategie

3. po poslechu	3.1re zpracování obsahu poslechového textu <i>(u nediferencovaného zpracování dát do <u>memo</u>, zda po prvním či druhém poslechu)</i>	3.1.1 vylučování (vyškrtávání) nesprávných odpovědí	3.1.1.1 vylučování (vyškrtávání) nesprávných odpovědí po prvním poslechu	žák zapisuje odpovědi až po poslechu (pokud to žák uvedl, rozlišujeme různé způsoby zpracování odpovědí)
			3.1.1.2 vylučování (vyškrtávání) nesprávných odpovědí po druhém poslechu	
		3.1.2 odhadování odpovědí na základě kontextu <i>(v memo jakého kontextu)</i>	3.1.2.1 odhadování po prvním poslechu	
			3.1.2.2 odhadování po druhém poslechu	
		3.1.3 tipování (bez rozmýšlení)	3.1.3.1 tipování po prvním poslechu	
			3.1.3.2 tipování po druhém poslechu	
	3.2 kontrola a/nebo doplňování odpovědí	3.2.1 kontrola odpovědí	3.2.1.1 kontrola odpovědí po prvním poslechu	žák si kontroluje odpovědi, které napsal, příp. přemýšlí nad jejich správností; žák doplňuje odpovědi, které mu chybí
			3.2.1.2 kontrola odpovědí po druhém poslechu	
		3.2.2 doplňování odpovědí po druhém poslechu		

Kategoriální systém pro poslechové strategie

4. subjektivní hodnocení úkolu nebo problému s úkolem (jedná se o)	jedná se o kontextové údaje, ne strategie	4.1 hodnocení obtížnosti úkolu	4.1.1 považování úkolu za snadný	pro žáka je úkol snadný či obtížný
			4.1.2 považování úkolu za obtížný	
		4.2 dílčí problémy s úkolem	4.2.1 problém s porozuměním zadání úkolu	žák má při řešení úkolu např. problém s ortografickou nebo gramatickou správností své odpovědi
			4.2.2 problém s porozuměním obsahu poslechového textu	
			4.2.3 problém s (jazykovou) formou (gramatika, ortografie, slovíčka atd.)	
4.2.4 problém s časem na úkol				
5. ostatní		5.1 spolupráce se spolužákem (<i>in memu co konkrétně</i>)	žák se při řešení úkolu radí se spolužákem	
		5.2 opisování od spolužáka (<i>in memu co</i>)	žák opisuje odpovědi spolužáka	
		5.3 požádání o pomoc učitele	žák se ptá učitele, např. ptá na neznámé slovíčko	
		5.4 používání slovníku apod.	žák používá slovník	
		5.5 další kompenzační strategie	mohou být doplněny další podkategorie na základě dat	
ME MA		extra údaje, které jsou potřeba na interpretaci dat		

Poznámky ke kódovacímu systému strategií poslechu

- Odlišujeme poslech (aktivita, dovednost) a poslechový text.
- Pokud se jedná o další než druhý poslech, dáváme poznámku do mema.
- U kategorie 2 (šedé pole) neurčujeme (nelze dle výpovědí určit), zda se jedná o globální, selektivní, detailní poslech.

Kódování v MAXQDA (poslechové strategie)

C:\Users\Pešková\Desktop\poslechKPoK10.11.mx5 - MAXQDA 11 (Release 11.0.1)

Project Edit Documents Codes Summaries Memos Variables Analysis Mixed methods Visual tools Windows MAXDictio Toolbars ?

emoticode

Document System

- 75_nKET_ct_ps_posl_ml_id405
- 74_nKET_ct_ps_ml_id402
- 73_nKET_ct_ps_ml_id401
- 72_nKET_ct_ps_ml_id397
- 71_nKET_ct_ps_ml_id396
- 70_nKET_ct_ps_ml_id395
- 69_nKET_ct_ps_posl_id394
- 68_nKET_ct_posl_ml_id390
- 67_nKET_ct_ps_ml_id389
- 66_nKET_ct_posl_ml_id388
- 65_nKET_ct_posl_ml_id387
- 64_nKET_ct_posl_ml_id386
- 63_nKET_ct_ps_posl_id383**

Code System

- 1.4 čtení textu/vět v rámci úkolu, prohlížení obrázků
- 1.5 překlad textu (vět v rámci úkolu)
- 2. během poslechu
 - DÁVÁNÍ OBSAHU DO SOUVISLOSTÍ - nebo nic?
 - 2.1re soustředění se na hlavní myšlenky poslechového textu
 - 2.2re zaměření se na potřebné informace (specifické informace)
 - 2.2.1 zaměření se na potřebné informace u prvního poslechu
 - 2.2.2 zaměření se na potřebné informace u druhého poslechu
 - 2.3re poslech s cílem detailního pochopení obsahu celého textu
 - 2.3.1 poslech s cílem pochopení obsahu celého textu-1.posl
 - 2.3.2 poslech s cílem pochopení obsahu celého textu-2.posl
 - 2.4 (žáky nediferencovaný) poslech
 - 2.4.1 (nediferencovaný) první poslech
 - 2.4.2 (nediferencovaný) druhý poslech
 - 2.5re ověření správnosti prvotních hypotéz o obsahu posl. textu
 - 2.6re souběžné poslech a písemné odpovídání
 - 2.6.1 souběžné 1. poslech a odpovídání
 - 2.6.2 souběžné 2. poslech a odpovídání
 - 2.11 překlad poslechového textu
 - 2.11.1 poslech a překlad celého poslechového textu
 - 2.11.1.1 překlad posl. textu během 1. poslechu
 - 2.11.1.2 překlad posl. textu během 2. poslechu
 - 2.11.2 poslech a překlad vybraných slovíček, frází či vět
 - 2.11.2.1 překlad vybraných slovíček, frází či vět- 1. posl
 - 2.11.2.2 překlad vybraných slovíček, frází či vět-2.posl
 - 2.12re dělání si poznámek během poslechu
 - 2.12.1 dělání si poznámek během prvního poslechu
 - 2.12.2 dělání si poznámek během druhého poslechu
 - 2.14re kontrola a/nebo doplnění odpovědí při druhém poslechu
 - 2.14.1 kontrola a oprava odpovědí
 - 2.14.2 doplnění odpovědí
- 3. po poslechu
 - 3.1re zpracování obsahu poslechového textu
 - 3.1.1 vylučování odpovědí
 - 3.1.1.1 vylučování (vyškrtávání) nesprávných odpovědí po 1.posl
 - 3.1.1.2 vylučování (vyškrtávání) nesprávných odpovědí po 2.posl
 - 3.1.2 odhadování odpovědí na základě kontextu
 - 3.1.2.1 odhadování po prvním poslechu

Document Browser: 63_uKET_ct_ps_posl_id383

7	pohlaví (ž/m)	m
8	jméno	KUČERA Michal
9	KET1_čtení	1_Postupně jsem překládal věty a vyřazoval jsem vybrané dvojice 2_Přřazoval jsem písmenka k číslům
10	skóre KET1	0,8
11	KET2_čtení	1_Přečetl jsem si zadání a vzor 2_Postupně jsem překládal a vybíral dvojice
12	skóre KET2	0,6
13	KET3_čtení	1_Přečetl jsem a přeložil text 2_Poté jsem kroužkoval odpovědi
14	skóre KET3	0,86
15	KET4_čtení	1_Nejdříve jsem přeložil text 2_Poté jsem doplnil informace do tabulky
16	skóre KET4	0,8
17	KET5_psaní	1_Přečetl jsem si zadání úkolu 2_Vybral jsem si sport a poté jsem napsal pár vět
18	skóre KET5	0,8
19	KET6_poslech	1_Poslech jsem nahrávku 2_Zaškrtnl odpověď
20	skóre KET6	0,5
21	KET7_poslech	1_Poslech jsem si nahrávku 2_Co jsem věděl z prvního poslechu jsem vyplnil 3_Poslechl jsem si znovu 4_doplnil jsem zbývající
22	skóre KET7	1
23	KET8_poslech	1_Poslech jsem si nahrávku 2_Napsala jsem čemu jsem rozuměl 3_vyslechl jsem nahrávku podruhé 4_dopsal jsem zbývající
24	skóre KET8	0,8
25	KET9_mluvení	1_Nejprve jsme přečetli zadání a rozmysleli postup 2_Rozdělili jsme si role 3_Začali jsme komunikovat, podle zadaného textu 4_Podle zadání jsme se ptali a odpovídali
26	KET9 ptá se / odpovídá	O
27	skóre KET9	0,67
28	KET9 skóre grammar	3
29	KET9 skóre pronuntiation	4
30	KET9 skóre intercult. communication	3
31	KET10_mluvení	1_Narozdíl od prvního úkolu jsme si prohodili role 2_Opět jsme si přečetli zadání 3_Zadání úkolu se lišilo a bylo na jiné téma 4_Poté jsme se ptali a odpovídali
32	KET10 ptá se / odpovídá	P
33	KET10 skóre grammar	2
34	KET10 skóre pronuntiation	3
35	KET10 skóre intercult. communication	2

Simple query (OR combination) 1 / 1

Příklad úspěšné žákyně

Věk: 16

Začala se učit AJ ve 3. třídě

Doba učení se AJ: 7 let

V rodině nikdo AJ neumí

Známka z AJ na vysvědčení: 1

Vysvědčení: vyznamenání, z ČJ a Ma 1

Subjektivní pořadí čtení mezi dovednostmi 1

Nejtěžší z AJ je pro ni rozumět

Celkové skóre v 10 úkolech KET: velmi vysoké

Skóre v řečové dovednosti poslech: 93 %

Skóre v poslechových úkolech:

- úkol 6: 100 %
- úkol 7: 80 %
- úkol 8: 100 %

- AJ ji spíše baví (2)
- AJ jí spíše jde (2)
- Uvádí, že spíše ví (2), jak se AJ učit
- Učitel jí říká, jak se AJ učit: spíše ne (3)
- Chce umět AJ (1)
- Motivace k učení AJ: úspěch v AJ, baví ji, přijímačky, zaměstnání, cestování, rodiče tlačí, zájem o cizí jazyk
- Druhý cizí jazyk: ruština
- Zaměření: humanitní
- Po ZŠ by chtěla na SOŠ

Úkol 6 (poslech)

Typ sekvence

1. *Dívám se na text a hádám, o čem to bude.*

2. *Přečetla jsem s dopředu a přeložila odpovědi.*

3. *U poslechu jsem vylučovala odpovědi postupně a vybrala.*

Kódy

- ❏ 1.3 formulace hypotéz a očekávání od obsahu poslechového textu
- ❏ 1.4 čtení textu (vět v rámci úkolu)
- ❏ 1.5 překlad textu (vět v rámci úkolu)
- ❏ 2.6. poslech a písemné odpovídání

Příprava
na řešení
úkolů –
před
posleche
m

Řešení
úkolů
během
poslechu

Úkol 7 (poslech)

Typ sekvence

1. *Přečetla jsem si dopředu všechno.*

Kódy

☞ 1.4 čtení textu (vět v rámci úkolu)

Příprava
na řešení
úkolu –
před
posleche
m

2. *Postupně jsem doplňovala a odškrtávala si písmena.*

☞ 2.6. poslech a písemné odpovídání

Řešení
úkolu
během
poslechu

Úkol 8 (poslech)

Typ sekvence

1. *Poslechla jsem si.*

Kódy

☞ 2.4 (žáky nediferencovaný) poslech

Chybějící konkrétní popis řešení úkolu

2. *Doplnila jsem.*

☞ 3.1 zpracování obsahu poslechového textu

Řešení úkolu po poslechu

Ukázka celkové matice dat a analýz

STATISTICA 64 - [Data: strategie2014matice.sta (229v by 462c)]

File Edit View Insert Format Statistics Data Mining Graphs Tools Data Window Help

Vars Cases

	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	K	
	třída	SPU	KET1 čtení templates	KET1 máme templates	KET1_1	KET1_2	KET1_3	KET1_4	KET1_5	KET1 čas	KET1_1 skóre	KET1_2 skóre	KET1_3 skóre	KET1_4 skóre	KET1_5 skóre	skóre KET1 (čtení)	KET2 čtení TEMPLATES	KET2 templates máme	KET2_1	KET2_2	KET2_3	KET2_4	KET2_5	KET2 čas	K	
1	9.A	0	1_ rozumněni	1 D	B	G	A	E		2	1	0	0	1	1	1	1 logika, zna	1 D	C	A	H	C		3		
2	9.A	0	1_ Dám si vět	1 D	H	G	A	E			1	1	0	1	1	1	1_ Přečetl jse	1 B	E	F	H	D		5		
3	9.A	0	1_									1	0	1	1	1	1_ Přečet jser	1 D	E	C	H	F		-		
4	9.A	0	1_									1	1	1	1	1	1_ Zvolila jsem	1 B	E	C	A	F		5		
5	9.A	0	1_									1	1	1	1	1	1_ Nejdřív jser	1 B	E	C	A	F		7		
6	9.A	0	1_									1	0	1	0	1	1_ Vyplňovací	1 D	E	C	H	A		5		
7	9.A	0	1_									1	0	1	1	1	1_	0 D	F	E	H	C		8		
8	9.A	1	1_									1	0	1	1	1	1_ Jednoduše	1 D	E	F	H	B		-		
9	9.A	0	1_									1	0	0	0	0	0_1_ Přečetla js	1 B	E	F	C	D		-		
10	9.A	0	1_									1	0	1	0	0	0_1_ Nejprve jse	1 D	E	F	H	B		12		
11	9.A	0	1_									1	0	1	0	1	1_ Tento úkol	1 D	E	F	H	A		5		
12	9.A	0	1_									1	0	1	0	1	1_ Přečetla js	1 D	E	C	H	B		-		
13	9.A	1	1_									1	0	1	0	1	1_ Přečetla js	1 D	E	C	H	A		5		
14	9.A	0	1_									1	0	1	1	1	1_ tipoval jsem	1 D	E	F	H	B		-		
15	9.A	1	1_									1	0	0	0	0	0_1_ Prvně sem	1 D	G	F	C	B		-		
16	9.A	1	1_									0	0	0	1	0	0_1_ Angličtině i	1 E	A	F	C	G		7		
17	9.A	0	1_									1	0	1	0	1	1_ Četl jsem s	1 D	E	F	H	A		3		
18	9.A	1	1_									0	1	0	0	0	0_1_ Přečetl jse	1 A	C	G	D	B		6		
19	9.A	1	1_															0 -								
20	9.A	0	1_									1	0	1	0	1	1_ Přečetla js	1 D	E	C	H	B		5		
21	9.A	0	1_									1	0	1	1	1	1_ Nejdřív si tr	1 B	E	D	C	A		6		
22	9.A	0	1_															0 -								
23	9.A	1	1_									1	1	1	1	1	3_ typosal jse	1 B	E	H	F	H		2		
24	9.B	0	1_														1_ přeložil jse	1 g	b	C	A	D		-		
25	9.B	0	1_ první si vše	1 D	e	h	A	E				1	0	0	1	1	1_ snažím se	1 c	E	A	b	G		-		
26	9.B	1	1_ přečetla js	1 D	H	G	A	f				1	1	0	1	0	1_ přeložila js	1 h	A	b	F	G		-		
27	9.B	0	1_ přeložila js	1 f	D	G	A	C				0	0	0	1	0	0_1_ dělala jser	1 h	E	D	A	B		-		
28	9.B	0	1_ přečetla js	1 h	B	G	A	C		10	0	0	0	0	1	0	0_1_ přečetla jse	1 D	b	A	g	H		10		
29	9.B	0	1_ řešil jsem	1 D	A	G	H	C		5	1	0	0	0	0	0	0_1_ řešil jsem v	1 f	b	A	C	e		-		
30	9.B	0	1_ Přečetla js	1 D	H	G	A	C			1	1	0	1	0	1	1_ vylučovací i	1 B	E	C	H	G		-		
31	9.B	0	1_ Postupova	1 D	H	G	A	C			1	1	0	1	0	1	1_ Postupoval	1 B	E	C	H	G		-		
32	9.B	0	1_ Přečetla js	1 D	H	B	A	E			1	1	1	1	1	1	1_ Přemýšlela	1 B	E	C	H	G		-		
33	9.B	0	1_ Přečetla js	1 D	f	G	A	E		10	1	0	0	1	1	1	1_ Přečetla js	1 A	F	E	C	H		5		
34	9.B	0	1_ Zkusil jser	1 f	D	G	A	C		10	0	0	0	1	0	0	0_1_ Zkusil jser	1 B	E	F	C	G		10		

Descriptive Statistics: strategie2014matice.sta

Variables: KET2_1-KET2_5

Quick | Advanced | Robust | Normality | Prob. & Scatterplots | Categ. plots | Options

Distribution: Frequency tables, Histograms

Categorization: Number of intervals: 10, Integer intervals (categories)

Use Distribution Fitting, Process Analysis, or Graphs (P-P or Q-Q) to fit other distributions; use Survival Analysis to fit distributions to censored data.

Stem and leaf: Stem & leaf plot, Compressed

MD deletion: Casewise, Pairwise

For Help, press F1

strategie2014n C6.V2 Je k dispozici Adobe Reader XI F Weight:OFF CAP NUM REC

13:12 11.11.2014

Rizika výzkumného designu

- Obtížnost dostupnosti dat
- Nebylo možné najít adekvátní kategoriální systém
 - Data ze šablon jsou značně povrchní
- Problémy dat z technik řešíme triangulací technik

Dosavadní výzkumy ukazují problematický **vztah strategií a výsledků vzdělávání**

- To se ukazuje i v našem výzkumu u komiksových šablon
- V dotazníku je vazba signifikantní, ale slabá

Zjišťované strategie

- Uváděné strategie jsou u úspěšných žáků jen o něco více komplexní
- Strategie se objevují ve všech fázích řešení úlohy (před, během, po), a to ve vztahu k zadání úkolu
- Na dané jazykové úrovni žáci uvádí překlad jako zásadní jazykovou strategii
- Sekvence a shluky je možné popisovat je omezeně
 - Dáno nízkou mírou komplexity daných dat a jazykové náročnosti úloh

Výhledy

- Analýza žáků s nízkým a vysokým skóre KET
- Popis typických shluků a sekvencí strategií
- Provázanost na QN data (shluková analýza)
- Propojení na QN kontextové údaje (motivace, zájem o předmět, demografické údaje, styl učení, obecné strategie učení, vliv učitele)

FF MU, Brno

Děkujeme za pozornost.

Kateřina Vlčková , Karolína Pešková
vlckova@ped.muni.cz, peskova@ped.muni.cz

Příspěvek vznikl v rámci projektu GAP407/12/0432

Strategie učení se cizímu jazyku a výsledky vzdělávání: Analýza shluků a sekvencí strategií
financovaném Grantovou agenturou České republiky.

Literatura

Vlčková, K., Přikrylová, J. (2011): *Strategie učení se cizímu jazyku. Dotazník pro žáky. Manuál k nástroji*. Praha: NUOV.

Lojová, G., Vlčková, K. (2011). *Styly a strategie ve výuce cizích jazyků*. Praha: Portál.

Vlčková, K. (2010): *Žákovské strategie učení cizímu jazyku ve všeobecném vzdělávání – průřezový výzkum*. Brno, MU. Dostupné také na:

<https://is.muni.cz/dok/fmgr.pl?ag=do;furl=%2Fdo%2Frect%2Fhabilitace%2F1441%2FVlckova%2F;info=>>.

Vlčková, K. (2007): *Strategie učení cizímu jazyku. Výsledky výzkumu používání a efektivity strategií na gymnáziích*. Brno, Paido.

Vlčková, K. (2005): *Strategie učení cizímu jazyku*. Dizertační práce. Brno, PdF MU. Dostupné na: http://is.muni.cz/th/23594/pedf_d/.